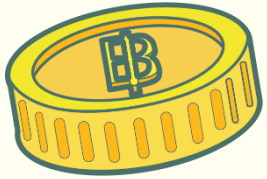

ไม่แข่ง ยิ่งแพ้:

อำนาจตลาดกับการยกระดับศักยภาพของธุรกิจ

วิจารณ์โดย สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์

- **What?:** ข้อค้นพบ
- **How?:** วิธีวิจัย
- **Why?:** คำถามที่แท้จริง
- **So what?:** นัยทางนโยบาย
- **What's next?:** การวิจัยในอนาคต

What?: ข้อค้นพบ

1. กลุ่มทุน

- เพิ่มการระจุกตัวทางเศรษฐกิจ
- มีทั้งการระจุกตัวที่ดี และไม่ดี

3. บริษัทที่มีอำนาจตลาดสูง

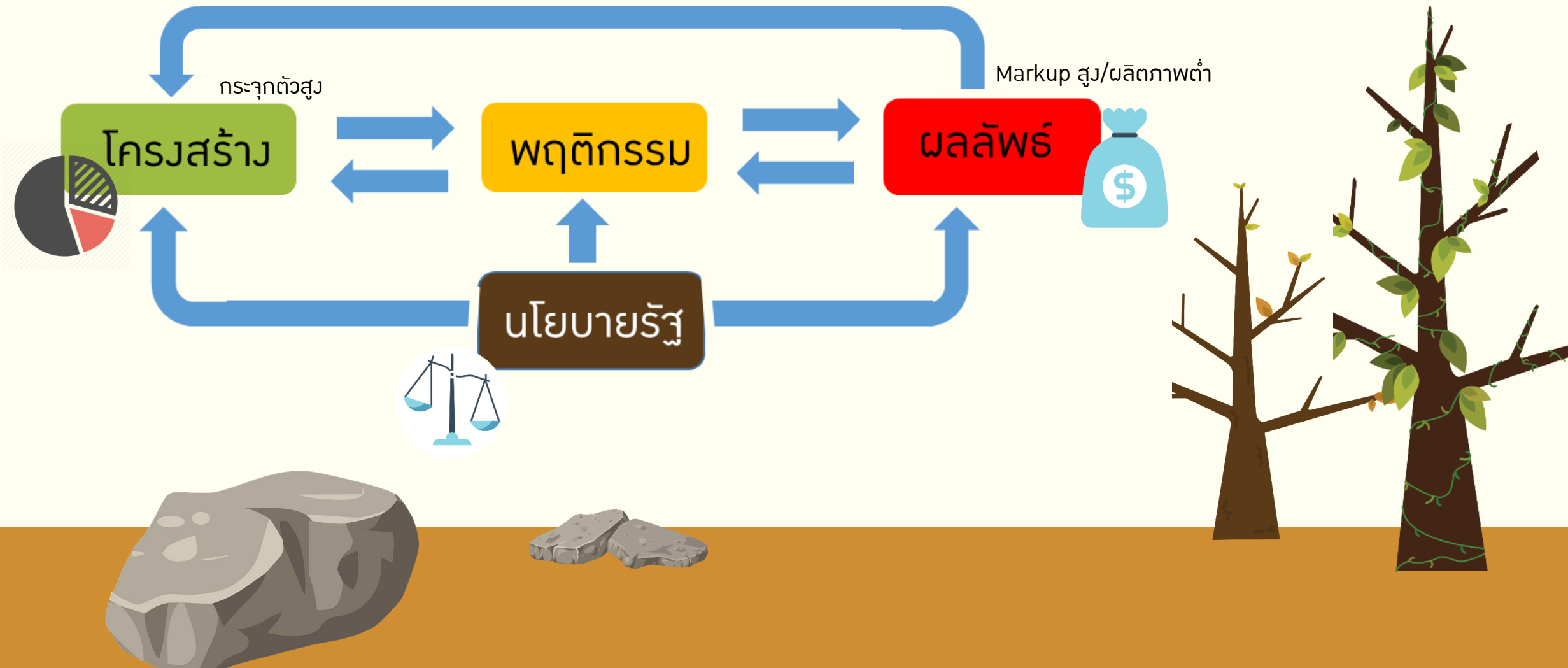
- มีการเติบโตของผลิตภาพต่ำ
- ส่งออกน้อย-ส่งออกได้ไม่นาน
- มีสินค้าส่งออกและประเทศปลายทางน้อย
- ลงทุนน้อย / พัฒนาสินค้าใหม่น้อย

2. อำนาจตลาดสูง

- พบมากในหลายธุรกิจ
- มีแนวโน้มสูงขึ้น

How?: กระโดดจากโครงสร้าง...สู่ผลลัพธ์

How?: การวัดการกระจุกตัว

- ยากที่จะนิยาม “ตลาดที่เกี่ยวข้อง”
 - ตลาดหายากเกินไป เช่น เกษตร / เครื่องดื่มและยาสูบ
 - ระวังคนละส่วนในห่วงโซ่การผลิต เช่น ชิ้นส่วนรถยนต์ และรถยนต์
- ละเลยผลของการแข่งขันจาก
 - การนำเข้า (เสื้อผ้า / โฆษณา / สตรีมมิ่ง / tour agency)
 - ผู้ประกอบการที่ไม่ได้เป็นบริษัท เช่น รัฐ / ธุรกิจนอกระบบ เช่น Airbnb

How?: การวัด Markup

- ใช้ Price/Marginal Cost เลี่ยงปัญหาการนิยาม “ตลาดที่เกี่ยวข้อง”
- ปัญหาจากการใช้ Price/Marginal Cost
 - ธุรกิจที่คิดราคาเป็นศูนย์ เช่น Google, FB
 - ธุรกิจที่มี Marginal Cost ต่ำ แต่ Fixed Cost สูง (โรงแรม/โทรคมนาคม)
- ไม่แยกธุรกิจที่มุ่งตลาดในประเทศ และตลาดส่งออก

How?: การวัดความหลากหลาย-ความซับซ้อนสินค้า

รุ่นไหนๆ ก็ รหัส HS 691010

ที่รอนั่งขึ้นลงเองได้

ตรวจปัสสาวะได้

แค่นั่งยองได้

Why?: การศึกษาและความเป็นจริง

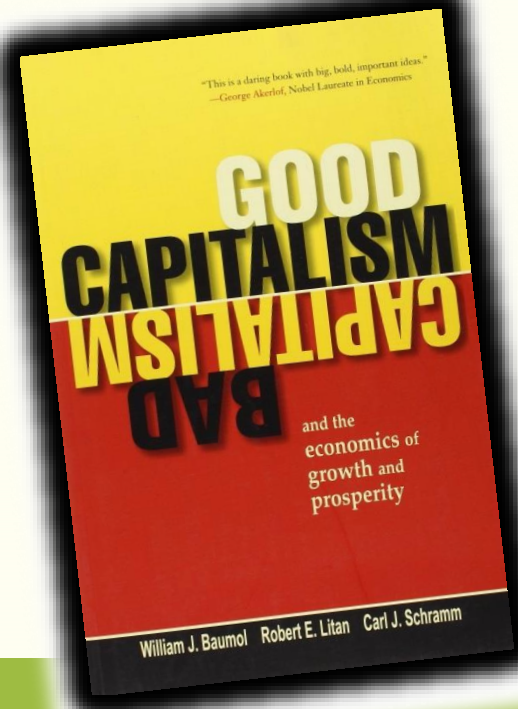
- ทำไม บางธุรกิจจึงมีการกระจุกตัว และอำนาจตลาดมาก?
- ทำไม ไม่พบปัญหาธุรกิจที่จะทำให้คนชั้นกลางหมดตัว?
 - โรงเรียนนานาชาติ
 - โรงพยาบาลพรีเมียม
- ทำไม ไทยไม่มีธุรกิจสตาร์ทอัพที่เป็น “ยูนิคอร์น”?

So what?: ทุนนิยม 4 สายพันธุ์

ระบบเศรษฐกิจควรมีส่วนผสมที่เหมาะสมของ

“ธุรกิจใหญ่ที่มีนวัตกรรม” และ “ธุรกิจเล็กของผู้ประกอบการ”

ทุนธุรกิจใหญ่

ทุนนิยมโดยรัฐ

ทุนนิยมพวกพ้อง

ทุนนิยมผู้ประกอบการ

ที่มา
จุดแข็ง
จุดอ่อน

- การสะสมทุนเอง
- มีทรัพยากร
- ผูกขาด เชื่องช้า

- รัฐแทรกแซงเศรษฐกิจ
- สนองนโยบาย
- ลงทุนเกินตัว คอร์รัปชัน

- “อภิสิทธิ์” ที่รัฐให้
- มีเส้นสาย
- คอร์รัปชัน

- การมีนวัตกรรม
- มีนวัตกรรม
- ขาดเงิน-เครือข่าย

So what?: ทำไรดี และทำไรเลว

สร้างทำไรดี
(Good Rent)

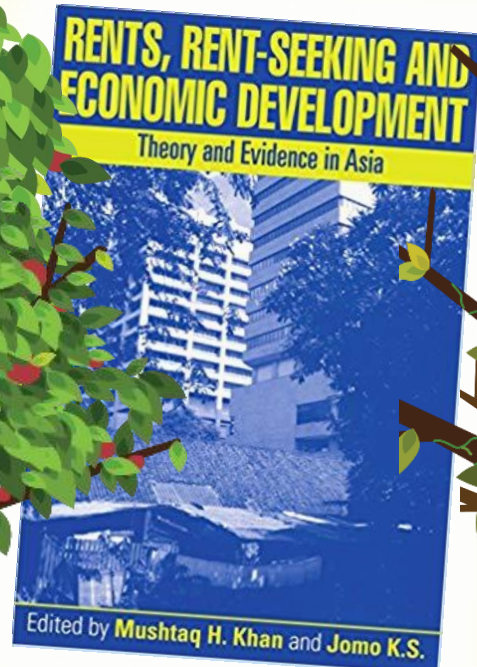

หนีทำไรเลว
(Bad Rent)

เศรษฐศาสตร์การพัฒนา =

ศาสตร์ว่าด้วย Rent Creation & Management

- Rent และอำนาจผูกขาดมาจากไหน?
- Rent ไม่ได้มาจากการขายสินค้า-บริการ
แต่ยังมาจากการ “อึด” ของรัฐ
- Rent จากทรัพยากรธรรมชาติอาจสะท้อน
ประสิทธิภาพ

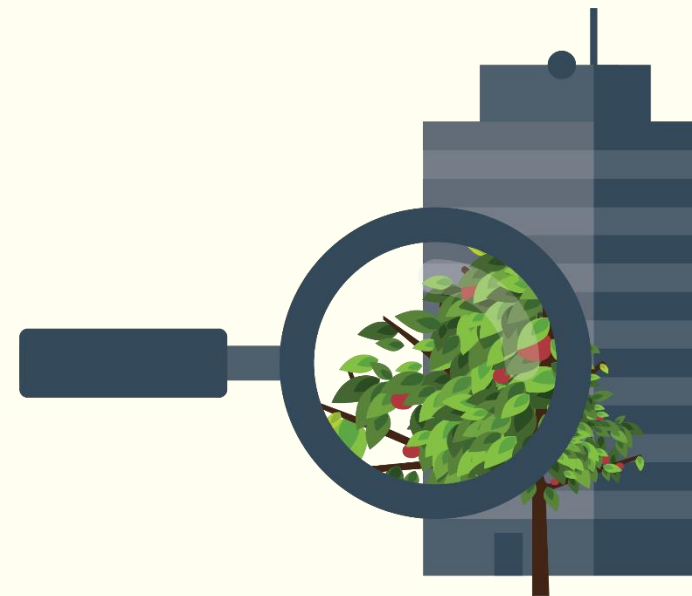

So what?: ข้อเสนอแนะทางนโยบาย

- ไทยมี “ทุนนิยมโดยรัฐ” และ “ทุนนิยมพวกพ้อง” มาก

- ควรส่งเสริม “ทุนนิยมผู้ประกอบการ” + “ทุนนิยมธุรกิจใหญ่ ที่มีนวัตกรรม”

- สร้างเศรษฐกิจ-การเมืองที่โปร่งใส
- ใช้รัฐวิสาหกิจเท่าที่จำเป็น
- ใช้กฎหมายแข่งขันทางการค้า
- ปลดล็อกธุรกิจสตาร์ทอัพ

What's next?: ข้อเสนอแนะเพื่อวิจัยในอนาคต

บทความนี้

- ช่วยสร้างความเข้าใจต่อ “กลุ่มทุน” แต่ไปไม่ถึง “การแข่งขัน”
 - ควรแยกกลุ่มทุนใหญ่ และกลุ่มทุนอื่นๆ
- ควรใช้กรณีศึกษารายสาขาประกอบ
 - แยกศึกษาสาขา Tradable และ Non-tradable
 - ศึกษาพฤติกรรมธุรกิจ
 - ศึกษาผลกระทบจากมาตรการของรัฐ

